

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoP/36/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213229322
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:1213229322.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti Q. F., nar. XX.X.XXXX a Q. F., nar. XX.X.XXXX za účasti rodičov JUDr. F. F., bývajúceho v X., na ul. I. č. XX a JUDr. T. F., bývajúcej v B., na ul. E. č. XX, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 28.10.2013 č.k. 4P 207/2013 - 50 takto jednohlasne rozhodol.

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým uznesením návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Ďalej vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal, aby matke bolo nariadené dočasne znášať právo otca určovať miesto pobytu maloletých detí, dočasne sa zdržať výkonu rodičovského práva voči maloletým deťom spočívajúceho v zmene miesta pobytu maloletých detí bez súhlasu otca a zabezpečiť návrat maloletých detí na vlastné náklady na miesto ich obvyklého pobytu nie je dôvodný. Matka sa s maloletými deťmi presťahovala z miesta trvalého bydliska do B. koncom júla roku 2013 a to jednak z dôvodu lepšie platenej práce v B., ako aj za účelom zmeny prostredia, v ktorom budú mať deti a matka priestor na stabilizáciu. K uvedenému kroku pristúpila až po konzultácii s tromi psychológmi.

Podľa tvrdení otca základným dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia bolo vytrhnutie detí z ich stabilného rodinného a výchovného prostredia, odstiahnutie detí od osobného kontaktu s otcom, pričom deti sú v súčasnosti vystavené obrovskému stresu a neistote vyplývajúcim z nestability ich súčasného prostredia. Po preskúmaní všetkých listinných dôkazov predložených v tomto konaní i v konaní o rozvod manželstva a po oboznámení sa so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 16.10.2013 bolo zistené, že maloleté deti sa zjavne adaptovali na nové prostredie, navštevujú novú školu a škôlku a pri výsluchu detí uskutočnenom bez prítomnosti matky uviedli, že chcú i naďalej bývať s matkou. Opätovná zmena prostredia by bola zrejme väčším zásahom do psychickej stability a pohody detí. Návrat detí do pôvodného prostredia bez odborného posúdenia odborníkom a to znalcom z odboru psychológia z odvetvia klinická psychológia detí za situácie, ak vo veci doposiaľ nebolo meritórne rozhodnuté, nie je vhodný.

Otec sa v základnom konaní domáhal zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Striedavá osobná starostlivosti pritom nie je limitovaná miestom bydliska rodičov maloletých detí. Okrem

toho nariadiť matke návrat na vlastné náklady nie je v kompetencii súdu a celkovo predbežné opatrenie v navrhovanom znení nie je vykonateľné.

Rodičia maloletých detí spolu nežijú a na výkone svojich práv k maloletým deťom sa doposiaľ dohodnúť nevedia, pričom ich vyjadrenia k rozhodujúcim skutočnostiam sú protichodné.

S prihladením na vyššie uvedené súd prvého stupňa návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Výrok o trovách odôvodnil ustanovením § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Navrhol uznesenie zmeniť tak, aby jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia bolo vyhovené. Ako dôvod uviedol, že konajúci súd sa v rozhodnutí nevyrovnal náležite so všetkými dôvodmi, pre ktoré predbežné opatrenie navrhol. Rozhodnutie postavil na faktickom stave vzniknutom konaním matky. Matka detí svojvoľne a jednostranne bez vážneho dôvodu si uzurpovala právo určovať deťom miesto bydliska so všetkými s tým spojenými dôsledkami. Je neprijateľné, aby z takéhoto protiprávneho stavu neboli vyvedené žiadne následky. Takéto rozhodnutie poskytuje doslova návod na to, ako sa má správať rodič, ktorý bez právneho dôvodu si chce uzurpovať právo na deti a zvýšiť si tak na úkor druhého šancu na zverenie detí v samotnom rozvodovom konaní, či znemožniť druhému rodičovi šancu na striedavú výchovu. Konaním matky došlo k výraznému narušeniu rovnosti šanci oboch rodičov k možnému určaniu striedavej starostlivosti. Následkom svojvoľného presťahovania sa matky je fakt, že tým nielenže výrazne sťažila prístup otca k deťom v čase do rozvodu manželstva ale najmä vylúčila možnosť určenia striedavej výchovy vo vzťahu k maloletým deťom za takejto situácie. Pre otca ako sudcu nie je také jednoduché odsťahovať sa za prácou do B. ako to urobila matka. Matka bola vedená k odsťahovaniu len jediným zlým úmyslom a to zmať striedavú starostlivosť u rodičov. Cielene manipulovala deťmi a zvyšovala ich tenzné prežívanie. Hlavným motívom konania otca je a bolo zabezpečiť ochranu zotrvania detí v pôvodnom stabilnom výchovnom prostredí tak, aby súd rozhodujúci v konaní o rozvod a úprave rodičovských práv a povinností mal možnosť sa rozhodovať medzi rôznymi možnosťami porozvodového usporiadania vzťahov, vrátane možnosti striedavej výchovy a aby obaja rodičia a najmä deti mali rovnaké východzie pozície. V rozvodovom konaní vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2 P 38/2013 bol vypracovaný znalecký posudok č. 1/14, v ktorom znalec okrem iného uvádza aj to, že napriek nedostatočnej úrovni vzájomnej komunikácie medzi rodičmi tu boli vytvorené podmienky na formu striedavej starostlivosti o maloleté deti, čo by pre deti bolo jednoznačným prínosom. Odsťahovaním sa matky s deťmi do B. došlo k významnému a vážnemu narušeniu rozvodového rodinného systému. Ani jedno z tvrdení matky prečo odišla z X. do B. sa v znaleckom posudku nepotvrdilo. Práve naopak tieto jej tvrdenia boli vyvrátené. Obe deti majú vyrovnaný pozitívny vzťah k obojmu rodičovi, pričom maloletý Q. mierne preferuje otca. Od 10.1.2014 rodičia zabezpečujú starostlivosť o deti tým spôsobom, že otec v piatok na obed prichádza do B. po obe deti a matka následne prichádza do X. po maloletú Q. v nedeľu na obed čo sa opakuje v dvojtýždňových intervaloch. Vzhľadom na to, že matka sa odsťahovala s deťmi bez súhlasu otca a Q. je školopovinná poskytuje takéto riešenie ako tak vyváženú možnosť rovnomerného podieľania sa na starostlivosti o deti. Keďže v pracovné dni si prichádza po deti otec aj týmto spôsobom sa snažil matku detí čo najmenej zaťažovať nielen z hľadiska jej absencie v zamestnaní, ale i z hľadiska zabezpečenia starostlivosti o druhé dieťa, nakoľko v čase jej ciest sú obe maloleté deti u otca a do B. si ich matka berie buď obe alebo len maloletú Q.. Deti u otca trávili jesenné prázdniny ako aj vianočné prázdniny od 19.12.2013 do 30.12.2013.

Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O. s .p. preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie otca nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvedený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach

nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

V súvislosti s odvolacími námietkami je potrebné poukázať na ustanovenie § 74 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Predbežné opatrenie v zmysle uvedeného ustanovenia je predbežným predovšetkým v tom zmysle, že je možné ho nariadiť už pred začatím konania. Je síce prípustné i v priebehu konania vo veci (§ 102 O.s.p.) avšak i tu má predbežnú povahu, nakoľko k jeho nariadeniu môže dôjsť len vtedy, pokiaľ nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie zásadne neprejudikuje práva a záujmy účastníkov. Stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Predbežné opatrenie teda nie je opatrením konečným, ale jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia.

V danom prípade otec síce uvádza skutočnosti, ktoré iste nie sú bez právneho významu, avšak tieto bude musieť posúdiť súd prvého stupňa v rámci konania o veci samej. Až v tomto konaní sa s konečnou platnosťou rozhodne, kto z rodičov a v akom rozsahu sa bude podieľať na výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

Matka, ako to vyplýva z obsahu spisu, sa s deťmi bez súhlasu ich otca odsťahovala do B.. Takéto konanie rozhodne nemožno označiť za súladné so zákonom, nakoľko určovanie bydliska detí je podstatnou vecou, o ktorej pri nezhode rodičov musí v súlade s ustanovením § 35 zákona o rodine rozhodnúť súd. Jednostranné určenie bydliska detí matkou však samo o sebe nie je okolnosťou odôvodňujúcou nariadenie predbežného opatrenia v otcom navrhovanom znení.

Nariadenie predbežného opatrenia počas rozvodového konania, s ktorým je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode (§ 113 ods. 1 O.s.p.) je možné len výnimočne za situácie, ak existuje naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

Podľa tvrdenia otca v prebiehajúcom rozvode konaní už bol vypracovaný znalecký posudok posudzujúci vzťah maloletých detí k rodičom. Je teda zrejmé, že v dohľadnom čase možno očakávať konečné rozhodnutie vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom. Samotný otec zdôrazňuje skutočnosť, podľa ktorej v zmysle znaleckého dokazovania maloleté deti majú k rodičom vyrovnaný pozitívny vzťah, pričom maloletý Q. mierne preferuje otca. Maloleté deti s otcom riadne komunikujú a matka im ani nebráni v stretávaní sa s ním. Dôkazom toho sú pobyty detí u otca počas jesenných prázdnin a vianočných prázdnin v čase od 19.12.2013 do 30.12.2013. Rovnako je zrejmé, že od januára roku 2014 rodičia realizujú dohodu, na základe ktorej deti sa nachádzajú v starostlivosti otca každý druhý týždeň od piatku do nedele.

S prihliadnutím na vyššie uvedené je zrejmé, že rodičia napriek stresovým situáciám vyvolaným rozvodovým konaním sú schopní medzi sebou rozumne komunikovať a dohodnúť sa na zásadných otázkach týkajúcich sa starostlivosti o deti bez potreby dočasnej úpravy pomerov do doby právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva.

Pokiaľ ide o hlavný motív podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým malo byť zabezpečenie ochrany zotrvania detí v pôvodnom stabilnom výchovnom prostredí, tento už nemôže byť naplnený bez ohľadu na to, či deti budú žiť v pôvodnom alebo novom prostredí. Výchovné prostredie totiž nie je dané len miestom, kde sa výchova detí realizuje, ale aj osobami, ktoré ju zabezpečujú. Otec detí odišiel zo spoločnej domácnosti v marci roku 2013 a odvtedy s matkou maloletých nežije v spoločnej domácnosti. Jednou z povinností manželov vyplývajúcou z ustanovenia § 18 zákona o rodine je i povinnosť spoločne sa starať o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Odchodom otca

so spoločnej domácnosti nastal stav, kedy povinnosť vytvárať zdravé rodinné prostredie nemôže byť naplnená.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.